

Asia: VN/9885/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön

Tietosuojalakiin ehdotettavat muutokset

Kommenttinne koskien tietosuojalain 4 §:n ehdotettavia muutoksia (henkilötietojen käsittely yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai julkisen vallan käyttämiseksi):

Tietosuojalain käsittelyn lainmukaisuutta koskevia säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että viranomaiset voivat käsitellä henkilötietoja suoraan tietosuojalain nojalla sekä yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi että julkisen vallan käyttämiseksi. Tietosuojalakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siten, että myös muut kuin viranomaiset voivat käsitellä henkilötietoja suoraan tietosuojalain nojalla yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai julkisen vallan käyttämiseksi, silloin kun ne hoitavat lailla tai lain nojalla annettua julkista hallintotehtävää, jossa on kyse yleistä etua koskevan tehtävän suorittamisesta tai julkisen vallan käyttämisestä.

KT kannattaa hallituksen esitystä tietosuojalain 4 §:n täsmentämiseksi ja laajennettavaksi siten, että yksityisille tahoille luodaan käsittelyn oikeusperuste niiden hoitaessa lailla tai lain nojalla annettua julkista hallintotehtävää, jossa on kyse yleistä etua koskevan tehtävän suorittamisesta tai julkisen vallan käyttämisestä. KT kannattaa myös esityksen mukaista täsmennystä siitä, että viranomaisen palveluiden kehittäminen voi olla yleisen edun mukainen tehtävä. KT kuitenkin katsoo, että lain käytännön soveltamista helpottaisi yleisten käsitteiden, kuten yleisen edun mukaisen tehtävän ja julkisten hallintotehtävän hoitamisen, selkeyttäminen.

Julkisen hallintotehtävän käsitteeseen liittyy tulkinnanvaraisuutta. Hallituksen esityksestä ei selkeästi ilmene mitä julkisen hallintotehtävän hoitamisella tarkoitetaan käytännössä esimerkiksi kuntien ja hyvinvointialueiden määräysvallassa olevissa yhtiöissä. Julkinen hallintotehtävä tulisi määritellä tarkemmin, jotta ei synny epäselvyyttä käsittelyperusteen soveltumisesta.

Esityksessä tulisi lisäksi selkeämmin todeta, mitä yleistä etua koskevalla tehtävällä tarkoitetaan ja millaisiin käyttötarkoituksiin yleisen edun käsittelyperuste voi soveltua. Esityksessä todetaan, että yleistä etua koskevassa tehtävässä tai julkisen vallan käytössä voi olla kyse esimerkiksi kunnan

tehtävistä huolehtia koulutuksesta tai kirjasto- ja liikuntapalveluiden järjestämisestä (s. 25). Kuntien lakisääteiset tehtävät liittyvät mm. koulutuksen järjestämiseen sekä kirjasto- ja liikuntapalveluiden. Tämän vuoksi KT esittää, että hallituksen esitysluonnoksen perusteluiden (s. 25) sisältämiä esimerkkejä täsmennetään muilla yleisen edun mukaisilla tehtävillä. Selkeytystä kaivataan kuntien ja hyvinvointialueiden toiminnan näkökulmasta, jossa henkilötiedon käsittely perustuu sekä lakisääteisten että itsehallinnon nojalla toteutettavien tehtävien järjestämiseen.

Ehdotettu sääntely selkeyttää yleisen tietosuojalain 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja tietosuojalain 4 §:n soveltamiseen liittyvää tulkintaepäselvyyttä mutta edellytys käsittelyn oikeasuhtaisuuden vaatimuksesta jää edelleen tulkinnanvaraiseksi.

Esityksessä todetaan myös, ettei lainkohta muodosta myöskään oikeudellista perustaa käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja. Erityisesti kunnissa on tarpeellista voida yhdistää yksilöstä eri rekistereihin kertyvää tietoa, myös erityisiä henkilötietoja, jotta kunnan toimintaa ja palveluita voidaan kehittää ja kohdentaa.

Hallituksen esityksen luonnoksessa todetaan, että lainkohta ei luo oikeutta käsitellä henkilötietoja sellaiseen myöhempään käsittelyyn, joka olisi yhteensopimatonta alkuperäisen käsittelytarkoituksen kanssa eli ns. toisiokäytölle. Kuitenkin, mikäli henkilötietojen myöhempi käsittely olisi yhteensopivaa alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa ja kyse viranomaisen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamisesta, käsittely voisi perustua esitettävään lainkohtaan. Tulkinnanvaraisuuden poistamiseksi ehdotettavasta säännöksestä tulisi käydä selvästi ilmi, millainen henkilötietojen myöhempi käsittely on yhteensopivaa tietojen alkuperäisen käsittelyn kanssa. Hallituksen esitysluonnoksen kirjaus jättää tulkinnanvaraa siitä, milloin henkilötiedon käsittely on yhteensopivaa alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa.

Suostumukseen käsittelyperusteena olisi syytä saada tarkempaa ohjeistusta, sillä kunnissa suostumukseen käsittelyperusteena liittyy tulkintahaasteita ja käytännöt suostumukseen liittyen vaihtelevat.

Kommenttinne koskien tietosuojalain 6 §:n ehdotettavia muutoksia (erityisiin henkilötietoryhmiin ja rikostuomioihin ja rikoksiin liittyvä käsittely):

-

Kommenttinne koskien tietosuojalain 7 §:n ehdotettavia muutoksia (rikostuomioihin ja rikoksiin liittyvä käsittely):

-

Kommenttinne sertifiointielimien akkreditointia koskevista muutosehdotuksista:

-

Yleiset kommentit:

-

Muun oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön ehdotettavat muutokset:

Kommenttinne teknisiä rajapintoja ja katseluyhteyksiä koskevien säännösten päivittämisestä:

KT kannattaa vanhentuneen sääntelyn päivittämistä.

Kommenttinne yrityskiinnityslakia koskevista muutoksista:

-

Yleiset kommentit:

-

Muut kommentit:

Yleiset kommentit:

KT:lla ei ole muutoksista lausuttavaa

Kallberg Ann-Mari
Kunta- ja hyvinvointialue työnantajat KT - työmarkkinajuristi Johanna
Antikainen